
Landslaget for lokal- og privatarkiv (LLP)

Helse og omsorgsdepartementet

Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Vår ref. KG 201111

Bergen 1. november 2011

HØRING OM FORSLAG TIL LOVENDRINGER I SAMBAND MED ETABLERING AV NORSK HELSEARKIV OG HELSEARKIVREGISTERET

Vi viser til departementets høringsnotat fra juli 2011 vedrørende arbeidet for å tilrettelegge hjemmelsgrunnlaget for Norsk helsearkiv.

Norsk helsearkiv er en institusjon som både berører og utfordrer etablerte holdninger, vaner og arkivfaglig tankegang i statlig, fylkeskommunal og kommunal sektor. Vi ser det derfor som viktig at departementet har - og tar kontakt med det arkivfaglige miljøet før lover endres, forskrifter utarbeides og retningslinjer formes for denne type sentrale etableringer.

Høringen inneholder forslag til endringer i enkelte lover, og det er ventet at det vil komme egen forskrift og/eller endring i eksisterende forskrifter. Det er på denne bakgrunn vanskelig å få en total oversikt over de endelige konsekvenser som etablering av Norsk Helsearkiv kan komme til å innebære.

Landslaget for lokal- og privatarkiv har følgende kommentarer til høringsnotatets del 1.

Til punkt 2.

Vi har merket oss at det på side 7. sies følgende: "Derfor er det normalt berre journalar for døde personar, såkalla morsjournalar, som det er aktuelt å avlevera til arkivdepot". Vi er ikke kjent med hvilken virkning utsagnet har, eller har hatt for opprettelse av Norsk helsearkiv. Det er likevel viktig å peke på at utsagnet ikke gir et helt riktig bilde av arkivdepotenes nåværende situasjon: Det er svært mye pasientdokumentasjon i enkelte arkivdepot (herunder pasientjournaler for nålevende personer). Arbeidet med gjenbruk av dette materialet utgjør et ikke ubetydelig arbeide for arkivdepotet.

Avleveringsplikt kun for morsjournaler vil kunne innebære store praktiske utfordringer for de institusjoner som ikke har hatt faste rutiner for å skille ut morsjournaler.

Til punkt 4.2.1

”Kjernefunksjonen i Norsk helsearkiv skal være å ta vare på eldre pasientarkiv fra spesialisthelsetjenesta og forvalte disse for ettertida til bruk for forskning og andre dokumentasjonsformål”

LLP ber om at hjemmelsgrunnlaget for hvilken dokumentasjon som skal avleveres, presenteres så tydelig at det ikke er mulig for avleverende instanser å være i tvil om pliktreglenes konsekvenser. Selv om mange vil være kjent med hvilke institusjoner som ligger inn under begrepet ”spesialisthelsetjenesten”, er det ønskelig at dette blir presentert på en tydelig og lett forståelig måte. Det er viktig å gjøre det helt klart hvilke deler av helsevesenet som er omfattet av avleveringsplikten.

Som eksempel kan nevnes at vi i forbindelse med dette høringsarbeidet har fått spørsmål om tannhelsetjenesten i fylkeskommunen vil bli omfattet av avleveringsplikten.

Til punkt 4.3.3.

I departementets framlegg pkt 4.3.3 legges det opp til at Riksarkivaren skal avgjøre om sakarkiv fra spesialisthelsetjenesten skal avleveres sammen med pasientarkivene til Norsk Helsearkiv, eller om disse skal avleveres til respektive statsarkiv. I denne diskusjonen behandles ikke sakarkivene fra den kommunale spesialisthelsetjenesten. LLP forutsetter at spørsmålet om avlevering av sakarkiv forblir på statlig og privat nivå, og at det ikke fremmes forslag om bestemmelser som legger uønskede føringer for hvordan kommunene skal organisere sin arkivtjeneste og sin arkivordning.

Til punkt 4.4.

I høringsnotatets pkt 4.4 forutsettes sentralt fastsatte bevarings- og kassasjonsregler. Sett i sammenheng med bestemmelsen om avleveringsplikt, er det naturlig å spørre om dette innebærer tvungen kassasjon av kommunalt arkivmateriale, og om kommunene dermed fratras muligheten til selv å vedta bevaring av arkivmateriale som regelverket tillater kassert.

Til punkt 4.5.

Departementet foreslår at opplysninger i Helsearkivregisteret som er omfattet av taushetsplikten i helsepersonellova, kan bli frigitt 100 år etter pasientens død. Departementet foreslår samtidig en unntaksbestemmelse som skal gjøre det mulig å beskytte enkeltopplysninger av personvern hensyn ut over 100 års grensen.

LLP ser det som en styrke at departementet utformer klare grenser for opphør av taushetsplikten etter helsepersonelloven. Vi er imidlertid betenkt dersom de nye regler kun skal gjelde for det pasientmaterialet som er avlevert til Helsearkivregisteret. Helsepersonelloven § 24 gir dagens arkivdepoter mulighet til å gi innsyn i opplysninger om avdøde pasienter, uten en tidsavgrænsing som antydnet. LLP ber departementet vurdere om det skal gjelde ulike taushetspliktregler for Helsearkivregisteret, og de arkivdepot som fortsatt skal ta hånd om allerede avleverte pasientjournaler, eks fra tidligere kommunale og fylkeskommunale sykehus.

Til punkt 6.

I pkt 6 om økonomiske og administrative konsekvenser slås det fast at de økonomiske konsekvensene blir minimale for offentlige organ. Igjen utelates kommunal sektor fra diskusjonen. Argumentasjonen er sannsynligvis valid for statlig virksomhet, men sammenholdt med kravet om at arkivene skal være ferdig ordnet og kassasjonsbehandlet før avlevering vil det for mange kommuner kunne bety merkbare økonomiske konsekvenser.

LLP har valgt ikke å kommentere høringsnotatets del II.

Med vennlig hilsen

Karin Gjelsten

Styreleder LLP

Landslaget for lokal- og privatarkiv

Sekretariat:

c/o Bergen byarkiv

Bergen kommune

Postboks 7700

5020 Bergen

post: postmottak@llp.no

www.llp.no

Organisasjonsnummer: 978 610 692

Styreleder:

Karin Gjelsten

Bergen byarkiv

5556 6184

e-post: Karin.Gjelsten@bergen.kommune.no